

Załącznik nr 1

Reguły prowadzenia kontroli procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem

SPIS TREŚCI

1 Rozdział – Postanowienia ogólne	2
2 Rozdział – Zakres kontroli procedury zawierania umów dla zadań objętych projektem.....	4
2.1. Podrozdział 1 – Zamówienia publiczne objęte zakresem stosowania ustawy Pzp.....	4
2.2. Podrozdział 2 – Kontrola procedury zawierania umów dla zadań objętych projektem nie objętych zakresem stosowania ustawy Pzp	8
3 Rozdział – Tryb kontroli	9
4 Rozdział – Kontrola zmian do umów (m.in aneksy, zamówienia udzielone w trybach niekonkurencyjnych)	12
4.1. Podrozdział 1 – Zakres kontroli.....	12
4.2. Podrozdział 2 – Udzielanie zamówień w trybach niekonkurencyjnych.....	15
4.3. Podrozdział 3 – Kontrola na wniosek beneficjenta	15
4.4. Podrozdział 4 – Pozostałe przypadki wszczęcia kontroli.....	16
5 Rozdział – Tryb wnoszenia przez beneficjenta zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej instytucji kontrolującej.....	16
6 Rozdział – Wniosek o kontrolę doraźną Prezesa UZP	18

1 Rozdział – Postanowienia ogólne

1) Zakres przedmiotowy Załącznika:

- a) Niniejszy Załącznik określa podstawowe reguły systemu kontroli procedur zawierania umów oraz precyzuje zadania instytucji kontrolujących w systemie wdrażania POLiŚ w tym zakresie,
- b) Przez **procedury zawierania umów** dla zadań objętych projektem należy rozumieć:
  - i. W przypadku umów zawieranych zgodnie z ustawą Pzp¹ – procedurę udzielania zamówień publicznych,
  - ii. W przypadku umów, których zawieranie nie jest objęte zakresem stosowania ustawy Pzp² – działania beneficjenta zmierzające do wyboru wykonawcy oraz zawarcia umowy dla zadania objętego projektem.
- c) Reguły zawierania umów dla zadań objętych projektem POLiŚ są określone we właściwych dokumentach określających zasady kwalifikowania wydatków obowiązujących dla POLiŚ 2014-2020, wydanych przez Ministra Rozwoju i Finansów i dostępnych na stronie internetowej www.pois.gov.pl oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl.

2) Zakres podmiotowy i uprawnienia instytucji:

- a) Na podstawie zawartych pomiędzy IZ a IP, a także IP a IW porozumień w sprawie systemu realizacji POLiŚ, za kontrolę procedur zawierania umów dla zadań objętych projektem w ramach POLiŚ odpowiedzialne są IW, chyba że w danym priorytecie lub działaniu POLiŚ nie występuje IW.
- b) W uzasadnionych przypadkach kontrolę procedury zawierania umów może prowadzić także IP lub IZ, samodzielnie lub we współpracy z IP. W celu uniknięcia powielania czynności kontrolnych o decyzji o podjęciu kontroli IZ lub IP informuje odpowiedzialną za prowadzenie kontroli IP lub IW oraz dodatkowo IP informuje o takiej decyzji IZ.
- c) Ilekroć w niniejszym Załączniku jest mowa o beneficjencie, należy przez to rozumieć także inny niż beneficjent podmiot, upoważniony w umowie o dofinansowanie do zawierania umów dla zadań objętych projektem.

3) Skutki finansowe naruszeń:

- a) Ilekroć w niniejszym Załączniku jest mowa o „**naruszeniu wywołującym skutki finansowe**” bądź „**ustaleniu obejmującym skutki finansowe**” należy przez to rozumieć wszelkie naruszenia i ustalenia, z których mogą wynikać skutki finansowe dla beneficjenta, a w szczególności takie, z którymi związane są konsekwencje wskazane w art. 24 ust. 9 pkt 1 i 2 ustawy wdrożeniowej:
- b) Ustalenie obejmujące skutki finansowe wystąpi w szczególności w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wymienionej w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy wdrożeniowej w sprawie warunków obniżania korekt finansowych związanych z nieprzestrzeganiem przepisów dotyczących zamówień

¹ Zarówno ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r, Prawo zamówień publicznych (t. j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843) oraz ustawa z dnia 19 września 2019 r, Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2019).

² Patrz: przypis nr 1

publicznych (tzw. *Taryfikator*),

- c) W przypadku prawomocnego unieważnienia przez sąd umowy w sprawie zamówienia publicznego w całości lub w części, instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie z beneficjentem lub inna uprawniona (przy uwzględnieniu zawartych porozumień pomiędzy IZ - IP oraz IP - IW regulujących podział obowiązków w systemie wdrażania POIiŚ) uznaje odpowiednio całość lub część wydatków poniesionych na podstawie takiej umowy jako niekwalifikowalne. Jednocześnie należy podjąć określone w odrębnych dokumentach działania mające na celu skorygowanie powstałej nieprawidłowości,
  - d) Instytucja będąca stroną umowy o dofinansowanie z beneficjentem może odmówić części lub całości dofinansowania dla umowy, która została zawarta niezgodnie z ustaleniami sformułowanymi w informacji pokontrolnej, o której mowa w pkt 3.3.b.ii, 3.3.c.ii, w pkt 5.5 Załącznika,
  - e) Umowa o dofinansowanie projektu przewiduje w sytuacji stwierdzenia nieprawidłowości uprawnienie do odstąpienia od umowy lub uznania części lub całości wydatków w ramach projektu za niekwalifikowalne.
- 4) Sposób prowadzenia kontroli:
- a) Kontrola procedury zawierania umów jest prowadzona **ex-ante** (przed wszczęciem postępowania albo przed podpisaniem umowy z wykonawcą) lub **ex-post** (po podpisaniu umowy z wykonawcą),
  - b) Czynności kontrolne nie powinny powodować istotnych utrudnień w prowadzeniu procedury zawierania umów przez beneficjenta,
  - c) Kontrola procedury zawierania umów ma na celu sprawdzenie, czy umowy są zawierane zgodnie z prawem, w szczególności, czy przestrzegane są zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców w rozumieniu przepisów krajowych i przepisów UE. Kontrola powinna koncentrować się na tych aspektach procedury zawierania umów, które zagrażają możliwości uznania wydatków za kwalifikowalne w całości lub części. W szczególności kontrola powinna badać ewentualne wystąpienie symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego,
  - d) Instytucje kontrolujące określają w instrukcjach wykonawczych szczegółowe procedury kontroli procedury zawierania umów uwzględniające postanowienia niniejszego Załącznika,
  - e) Pożądanym jest prowadzenie czynności kontrolnych z wykorzystaniem list sprawdzających umożliwiających weryfikację obszarów objętych zakresem kontroli. W załączniku 1d określono obligatoryjne pytania w zakresie symptomów mogących wskazywać na wystąpienie nadużycia finansowego.
- 5) W ramach procesu oceny wniosku o dofinansowanie weryfikacji podlega spełnienie kryterium merytorycznego II stopnia „gotowość organizacyjno-instytucjonalna projektu w obszarze zawierania umów”. Sprawdzane jest, czy potencjalny beneficjent (wnioskodawca) posiada procedury (tryb postępowania) w obszarze zawierania umów dla zadań objętych projektem oraz zgodność tych procedur z zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020.

- 6) W przypadku projektów pozakonkursowych możliwe jest prowadzenie kontroli zdolności do realizacji projektów wybieranych w tym trybie w celu weryfikacji prawidłowości, skuteczności i zgodności z prawem procedur stosowanych przez beneficjenta, zgodnie z Rozdziałem 3 pkt 2 lit a) *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014 - 2020*.
- 7) W związku z możliwością rozpoczęcia procedury zawierania umów dla zadań objętych projektem przed zawarciem umowy o dofinansowanie projektu, instytucja kontrolująca weryfikuje wybrane umowy zgodnie z procedurą kontroli projektów zaawansowanych finansowo przed dokonaniem pierwszego rozliczenia wydatków, o których mowa w Sekcji 2.4.2 (*Kontrole projektów zaawansowanych finansowo przed dokonaniem pierwszego rozliczenia wydatków*) *Zaleceń*.
- 8) Ustalenia kontroli właściwej instytucji, co do zasady, nie uchylają ustaleń powziętych przez inne upoważnione organy kontrolne, jeżeli nie zostało to inaczej zastrzeżone w treści informacji o wyniku kontroli.

2 Rozdział – Zakres kontroli procedury zawierania umów dla zadań objętych projektem

2.1. Podrozdział 1 – Zamówienia publiczne objęte zakresem stosowania ustawy Pzp

- 1) Kontrola zamówień publicznych odbywa się:
  - a) ex-ante lub
  - b) ex-post.
- 2) W przypadku zamówień, których wartość **nie przekracza** kwot określonych w art. 169 ust. 2 ustawy Pzp³ w art. 613 ust. 2 ustawy PZP⁴ kontrola obejmuje:
  - a) **ex-ante**: kontrola specyfikacji istotnych warunków zamówienia (siwz), ogłoszenia o zamówieniu, zaproszenia do negocjacji lub innych dokumentów przetargowych niezbędnych do przeprowadzenia postępowania w zależności od przyjętego trybu udzielania zamówienia publicznego, w szczególności w zakresie:
    - i. kompletności dokumentacji,
    - ii. zgodności zakresu zamówienia z zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu oraz umowie o dofinansowanie projektu oraz kontrola zgodności z zasadami kwalifikowania wydatków obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020,
    - iii. prawidłowości ustalenia wartości zamówienia zgodnie z art. 32 ustawy Pzp⁵ albo art. 28 ustawy PZP⁶,
    - iv. prawidłowości opisu przedmiotu zamówienia. Ocenie powinny podlegać przede wszystkim obiektywizm opisu przedmiotu zamówienia oraz przestrzeganie zasady uczciwej konkurencji, poprzez eliminację zapisów mogących preferować konkretnych wykonawców,

³ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

⁴ Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

⁶ Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

- v. istotnych postanowień umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólnych warunków umowy albo wzoru umowy, jeśli zostały zawarte w dokumentacji,
- vi. prawidłowości wyboru trybu udzielenia zamówienia. Kontrola powinna polegać na ocenie spełniania przesłanek zastosowania trybu udzielenia zamówienia,
- vii. warunków udziału w postępowaniu. Kontrola powinna polegać na ocenie stawianych przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu. Wszelkie postanowienia mogące ograniczać konkurencję lub preferować konkretnych wykonawców powinny być eliminowane,
- viii. sprawdzenia, czy żądane przez zamawiającego dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu są niezbędne do przeprowadzenia postępowania,
- ix. zamieszczenia w treści ogłoszenia informacji o dofinansowaniu projektu ze środków UE lub zamiarze ubiegania się o dofinansowanie,
- x. po wszczęciu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego - kontrola jest uzupełniana o weryfikację prawidłowości dokonania ogłoszenia o zamówieniu,
- xi. protokół postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Kontrola ex-ante co do zasady pełni funkcję prewencyjną - ma pomóc beneficjentowi ustrzec się przed negatywnymi skutkami ewentualnych naruszeń, w tym wywołujących skutki finansowe. Wobec powyższego kontrolę ex-ante należy rozpocząć przed wszczęciem przez beneficjenta postępowania lub po wszczęciu postępowania a przed podjęciem danych czynności w postępowaniu (np. przed podpisaniem umowy w sprawie zamówienia publicznego),

b) **ex-post** – kontrola siwz, ogłoszenia o zamówieniu, zaproszenia do negocjacji, umowy i innych dokumentów przetargowych niezbędnych do przeprowadzenia postępowania w zależności od przyjętego trybu udzielania zamówienia publicznego, w szczególności w zakresie:

- i. zgodności zakresu zamówienia z zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu oraz umowie o dofinansowanie projektu oraz kontrola zgodności z zasadami kwalifikowania wydatków obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020,
- ii. zgodności z procedurą udzielania zamówień publicznych – kontrola polega w szczególności na weryfikacji, czy postanowienia zawarte w siwz, ogłoszeniu o zamówieniu, zaproszeniu do negocjacji, umowie lub innych dokumentach przetargowych, a także przebieg procesu oceny wykonawców i wyboru ofert, nie naruszają ustawy Pzp. Kontrola obejmuje w szczególności weryfikację:
  - kompletności dokumentacji,
  - prawidłowości ustalenia wartości zamówienia zgodnie z art. 32 ustawy Pzp⁷ albo art. 28 ustawy PZP⁸,

⁷ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

⁸ Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

- prawidłowości opisu przedmiotu zamówienia. Ocenie powinny podlegać przede wszystkim obiektywizm opisu przedmiotu zamówienia oraz przestrzeganie zasady uczciwej konkurencji, zwłaszcza pod kątem sprawdzenia, czy dokumentacja przetargowa nie zawiera zapisów mogących preferować konkretnych wykonawców,
  - prawidłowości wyboru trybu udzielenia zamówienia. Kontrola powinna polegać na ocenie spełniania przesłanek zastosowania trybu udzielenia zamówienia,
  - warunków udziału w postępowaniu. Kontrola powinna polegać na ocenie stawianych przez zamawiającego warunków udziału w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego,
  - czy żądane przez zamawiającego dokumenty potwierdzające spełnianie warunków udziału w postępowaniu są niezbędne do przeprowadzenia postępowania,
  - prawidłowości dokonania ogłoszenia o zamówieniu. Kontrola dotyczy między innymi kontroli faktycznie dokonanej publikacji oraz sprawdzenia, czy w ogłoszeniu znalazła się informacja o dofinansowaniu projektu ze środków UE lub zamiarze ubiegania się o dofinansowanie (dotyczy postępowań z ogłoszeniem). Kontrola ogłoszenia o zamówieniu w zakresie sprawdzenia, czy w ogłoszeniu znalazła się informacja o dofinansowaniu projektu ze środków UE lub zamiarze ubiegania się o dofinansowanie nie dotyczy sytuacji, gdy projekt został zrealizowany lub częściowo zrealizowany, a beneficjent w momencie ogłaszania przetargu nie zamierzał ubiegać się o dofinansowanie, oraz gdy procedura zawierania umowy została wszczęta przed dniem wejścia w życie *Zaleceń*,
  - zgodności umowy z warunkami określonymi w siwz i treścią wybranej oferty,
  - protokołu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wraz z załącznikami - w przypadku umów, które podlegają zarówno kontroli ex-ante i ex-post, protokół będzie weryfikowany na etapie kontroli ex-post.
- 3) W ramach kontroli procedur zawierania umów, instytucja kontrolująca prowadzi weryfikację pod kątem stwierdzenia, czy nie doszło do naruszenia w stosowaniu prawa UE lub krajowego w dziedzinie zamówień publicznych lub przepisów oraz zasad krajowych i UE obejmujących skutki finansowe dla beneficjenta, zgodnie z zasadami określonymi w odrębnych dokumentach, w szczególności wskazanych w rozdziale 1 pkt 3 b).
- 4) Weryfikacja powinna obejmować również obowiązujące i stosowane przez beneficjenta wewnętrzne regulacje w zakresie udzielania zamówień publicznych (regulaminy, instrukcje). W szczególności powinna ona polegać na sprawdzeniu zachowania zgodności z przepisami ustawy Pzp oraz zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020. Warunkiem koniecznym uznania przez instytucję kontrolującą wydatków za kwalifikowalne jest zachowanie zgodności postępowania beneficjenta z zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020, niezależnie od zgodności przeprowadzonej procedury z obowiązującymi u beneficjenta wewnętrznymi regulacjami w zakresie udzielania zamówień publicznych.

- 5) Kontrola zamówień publicznych, których wartość jest **równa lub przekracza** kwoty określone w art. 169 ust. 2 ustawy Pzp⁹ albo w art. 613 ust. 2 ustawy PZP¹⁰:
- a) Z zastrzeżeniem postanowień wymienionych poniżej w lit. e-f, w stosunku do kontroli postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, których wartość jest równa lub przekracza ww. kwoty, instytucja kontrolująca powinna uwzględnić fakt obligatoryjnej kontroli uprzedniej (ex-ante) prowadzonej przez Prezesa UZP. W związku z tym, odstępuje od sprawdzenia zgodności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z przepisami ustawy Pzp. W takich przypadkach kontrola dotyczy zgodności zakresu zamówienia z zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu oraz umowie o dofinansowanie projektu oraz kontroli zgodności z zasadami kwalifikowania obowiązującymi dla POliŚ 2014-2020. Kontrola w tym zakresie jest przeprowadzana w trybie kontroli realizacji projektu na miejscu bądź kontroli wniosku o płatność. Kontrole te nie są wliczane do próby określonej zgodnie z treścią *Zaleceń*,
  - b) Zgodnie z pkt 4 Podrozdział 7.3 *Zaleceń*, jeżeli przemawiają za tym względy celowościowe, za zgodą IZ POliŚ, instytucja kontrolująca może przeprowadzić kontrolę postępowań o udzielenie zamówienia publicznego podlegających obligatoryjnej kontroli Prezesa UZP także w zakresie zgodności postępowania o udzielenie zamówienia publicznego z przepisami ustawy Pzp,
  - c) Po otrzymaniu informacji o wyniku kontroli od Prezesa UZP, instytucja kontrolująca przeprowadza weryfikację kontroli Prezesa UZP zgodnie z zasadami i w zakresie określonym w Podrozdziale 7.3 *Zaleceń*. Instytucja kontrolująca analizuje stwierdzone naruszenia, w szczególności pod kątem występowania naruszeń przepisów ustawy Pzp mogących skutkować uznaniem wydatków w całości lub części za niekwalifikowalne (naruszeń wywołujących skutki finansowe),
  - d) Instytucja kontrolująca, która w wyniku analizy o której mowa w lit. c, odstąpi od nałożenia korekty lub uznania wydatku za niekwalifikowalny pomimo wskazania naruszenia w wyniku kontroli Prezesa UZP, jest zobowiązana do niezwłocznego przekazania do IZ oraz do IP informacji w tym zakresie wraz ze szczegółowym uzasadnieniem podjętej decyzji,
  - e) W uzasadnionych przypadkach, instytucja kontrolująca może wystąpić do IP z projektem wniosku o odstąpienie przez Prezesa UZP na podstawie art. 169 ust. 4 ustawy Pzp¹¹ albo art. 613 ust. 5 ustawy PZP¹² od przeprowadzenia kontroli uprzedniej (np.: w przypadku pilnej potrzeby udzielenia zamówienia). Warunkiem przekazania do IP projektu wniosku o odstąpienie od kontroli jest dokonanie przez instytucję kontrolującą oceny prawidłowości działania beneficjenta oraz powzięcie na podstawie przeprowadzonej weryfikacji uzasadnionego przekonania o przeprowadzeniu postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w sposób zgodny z przepisami ustawy Pzp. W przypadku uwzględnienia przez Prezesa UZP wniosku o odstąpienie od kontroli, instytucja kontrolująca prowadzi kontrolę zgodności zakresu zamówienia z

⁹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

¹⁰ Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

¹¹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

¹² Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu oraz umowie o dofinansowanie projektu oraz kontroli zgodności z zasadami kwalifikowania wydatków obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020. Kontrola w tym zakresie jest przeprowadzana w trybie kontroli realizacji projektu na miejscu bądź kontroli wniosku o płatność. Kontrole te nie są wliczane do próby określanej zgodnie z *Zaleceniami*,

- f) W przypadku nieuwzględnienia przez Prezesa UZP wniosku o odstąpienie od przeprowadzenia kontroli uprzedniej na podstawie art.613 ust. 5 ustawy PZP¹³169 ust. 4 ustawy Pzp¹⁴, kontrola przeprowadzana przez instytucję kontrolującą przebiega zgodnie z zakresem, o którym mowa powyżej w pkt. 2.1.5 a.
- 6) Jeżeli instytucja kontrolująca poweźmie uzasadnioną wątpliwość, co do prawidłowości treści ogłoszenia o zamówieniu lub siwz przed wszczęciem danego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadza w trybie doraźnym kontrolę ex-ante zmierzającą do usunięcia ewentualnych nieprawidłowości lub w uzasadnionych przypadkach podejmuje inne działania weryfikujące służące wyeliminowaniu powstania nieprawidłowości, niezależnie od faktu planowanego przeprowadzenia obowiązkowej kontroli uprzedniej przez Prezesa UZP.
- 7) Kontrola powinna uwzględniać uregulowaną w ustawie Pzp specyfikę udzielania zamówień sektorowych, których wartość jest równa lub przekracza kwoty określone na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy Pzp¹⁵ albo art. 3 ustawy PZP¹⁶.

2.2. Podrozdział 2 – Kontrola procedury zawierania umów dla zadań objętych projektem nie objętych zakresem stosowania ustawy Pzp

- 1) Beneficjenci zawierający umowy nie objęte zakresem stosowania ustawy Pzp podlegają kontroli pod względem zgodności z zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020. W stosunku do umów nie objętych zakresem stosowania ustawy Pzp zawieranych zgodnie z zasadą konkurencyjności, mają zastosowanie zasady wpływające bezpośrednio z Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE, d. Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, TWE), w tym w szczególności zasada przejrzystości, uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców¹⁷.
- 2) Umowy nabycia własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości (art. 4 pkt 3 lit. i ustawy Pzp) są weryfikowane w trybie kontroli na miejscu realizacji projektu (z uwagi na ich specyfikę kontrola „na dokumentach” może być utrudniona) lub weryfikacji wniosku o płatność.
- 3) Podstawą ustalenia wartości umowy jest całkowite szacunkowe wynagrodzenie

---

¹³ Patrz: przypis nr 9

¹⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

¹⁵ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

¹⁶ Patrz: przypis nr 9

¹⁷ Regulacje dotyczące zasady konkurencyjności zawarte w *Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 oraz w Wytycznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach POIiŚ na lata 2014-2020*, uwzględniają treść Komunikatu wyjaśniającego Komisji Europejskiej dotyczącego prawa wspólnotowego obowiązującego w dziedzinie udzielania zamówień, które nie są lub są jedynie częściowo objęte dyrektywami w sprawie zamówień publicznych (Dz. Urz. UE C 179 z 1 sierpnia 2006, str. 2).

wykonawcy, bez podatku od towarów i usług, ustalone przez beneficjenta z należytą starannością.

- 4) Kontrola jest prowadzona **ex-post** i obejmuje:
- a) weryfikację zgodności zakresu umowy z wykonawcą z zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie oraz decyzji o dofinansowaniu lub umowie o dofinansowanie projektu oraz kontrolę zgodności z zasadami kwalifikowania wydatków obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020,
  - b) zgodność z zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020. Weryfikacja powinna obejmować obowiązujące i stosowane przez beneficjenta wewnętrzne regulacje w zakresie udzielania zamówień publicznych (regulaminy, instrukcje). W szczególności powinna ona polegać na sprawdzeniu zachowania zgodności z zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020. Warunkiem koniecznym uznania przez instytucję kontrolującą wydatków za kwalifikowalne jest zachowanie zgodności postępowania beneficjenta z zasadami zawierania umów obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020, niezależnie od zgodności przeprowadzonej procedury z obowiązującymi u beneficjenta wewnętrznymi regulacjami w zakresie udzielania zamówień publicznych.
- 5) W ramach kontroli procedur zawierania umów nie objętych zakresem stosowania ustawy Pzp, instytucja kontrolująca prowadzi weryfikację pod kątem stwierdzenia, czy nie doszło do naruszeń zasad zawierania umów obowiązujących dla POIiŚ 2014-2020, które mogą wywoływać skutki finansowe dla beneficjenta określone w *Taryfikatorze*.

3 Rozdział – Tryb kontroli

- 1) Kontrola procedury zawierania umów jest prowadzona według planu, o którym mowa w *Zaleceniach* lub doraźnie. Umowy nie objęte zakresem stosowania ustawy Pzp¹⁸ mogą być również kontrolowane w ramach kontroli na miejscu realizacji projektu lub kontroli wniosku o płatność.
- 2) Kontrola prowadzona jest **na dokumentach**. Dokumentacja przekazywana do kontroli powinna być kompletna i stanowić oryginały bądź kopie potwierdzone za zgodność z oryginałem. Instytucja kontrolująca może wyrazić zgodę na przekazanie dokumentacji np. w formie nieedytowalnego skanu oryginalnej dokumentacji przetargowej wraz z oświadczeniem beneficjenta, że dokumenty są zgodne z oryginałem. W takiej sytuacji dokumentację postępowania należy przekazać w formie kopii potwierdzonej za zgodność z oryginałem, jedynie w przypadku gdy w toku kontroli podjęto ustalenie bądź podejrzenie naruszenia obowiązujących przepisów i/lub wytycznych, które mogą rodzić skutki finansowe.
- 3) Kontrola prowadzona **według planu**:
- a) Po sporządzeniu planu kontroli instytucja kontrolująca niezwłocznie informuje na piśmie beneficjentów, których umowy zostały wytypowane o planowanej kontroli. W

---

¹⁸ Np. Niektóre umowy objęte wyłączeniem, np.: umowy nabycia własności lub innych praw do istniejących budynków lub nieruchomości

piśmie instytucja kontrolująca wskazuje planowany etap kontroli (kontrola ex-ante, kontrola ex-post) wraz z podaniem zakresu dokumentów, które beneficjent jest zobowiązany przekazać oraz termin ich przekazania. Jednocześnie, instytucja kontrolująca powiadamia beneficjentów o obowiązku niezwłocznego informowania o:

- i. zmianie planowanego terminu rozpoczęcia lub zakończenia procedury zawierania umowy, mającej wpływ na możliwość przeprowadzenia kontroli w danym okresie,
- ii. unieważnieniu procedury zawierania umowy wraz z podaniem podstawy prawnej i faktycznej unieważnienia.

b) W przypadku kontroli planowej prowadzonej **ex-ante** (dotyczy wyłącznie umów objętych zakresem stosowania ustawy Pzp):

- i. instytucja kontrolująca wyznaczając termin przekazania dokumentów do kontroli uwzględnia planowany przez beneficjenta termin wszczęcia procedury zawierania umów w ramach projektu wskazany w liście planowanych umów dla zadań objętych projektem,
- ii. instytucja kontrolująca wydaje **informację pokontrolną** w sprawie dokumentacji w terminie nie przekraczającym 21 dni od dnia otrzymania dokumentacji wskazanej w piśmie do beneficjenta, o którym mowa w pkt. 3.3.a,
- iii. w przypadku zaistnienia konieczności uzupełnienia przez beneficjenta przesłanych do kontroli dokumentów, 21 - dniowy termin, o którym mowa powyżej, liczony jest ponownie od czasu uzyskania wyjaśnień/uzupełnień. Wyznaczenie terminu na uzupełnienie dokumentacji należy do decyzji instytucji kontrolującej,
- iv. instytucja kontrolująca opiniuje dokumentację jednokrotnie, wskazując postanowienia, które stanowią naruszenie przepisów ustawy Pzp, w tym również te, które mogą wywoływać skutki finansowe dla beneficjenta. W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów ustawy Pzp, które mogły mieć wpływ na wynik postępowania, w informacji pokontrolnej należy zamieścić również informację o wystąpieniu do Prezesa UZP z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli doraźnej (jeśli instytucja kontrolująca uzna zasadność występowania z takim wnioskiem),
- v. jeśli beneficjent nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej, o których mowa w Rozdziale 5 Załącznika, może wsząć postępowanie nie wcześniej niż w dniu następującym po dniu otrzymania od instytucji kontrolującej informacji pokontrolnej w sprawie dokumentacji przetargowej (dotyczy wyłącznie kontroli ex-ante prowadzonej przed wszczęciem postępowania),
- vi. w terminie do 14 dni od dnia otrzymania od instytucji kontrolującej informacji pokontrolnej w sprawie dokumentacji przetargowej, beneficjent przekazuje informację na piśmie odnośnie sposobu uwzględnienia zaleceń wynikających z ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej, przekazując równocześnie te części dokumentów, które uległy zmianie (tj. w szczególności te dokumenty lub ich części, które zgodnie z zaleceniami instytucji kontrolującej zostały poprawione, uzupełnione, w których usunięto niepoprawne zapisy),

- vii. jeśli beneficjent nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej w sprawie dokumentacji przetargowej, w przypadku gdy zadania z zakresu kontroli procedur zawierania umów wykonuje IW, IW przekazuje IP kopię informacji pokontrolnej,
  - viii. w przypadku odmowy uwzględnienia zaleceń wynikających z ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej, beneficjent przekazuje zastrzeżenia do informacji pokontrolnej, zgodnie z trybem, o którym mowa w Rozdziale 5 Załącznika.
- c) W przypadku kontroli planowej prowadzonej **ex-post**:
- i. niezwłocznie po podpisaniu umowy z wykonawcą beneficjent informuje na piśmie instytucję kontrolującą o tym fakcie oraz przekazuje dokumenty wskazane przez instytucję kontrolującą w piśmie do beneficjenta, o którym mowa w pkt 3.3.a,
  - ii. instytucja kontrolująca wydaje **informację pokontrolną** w sprawie dokumentacji przetargowej w terminie nie przekraczającym 21 dni od dnia otrzymania dokumentacji wskazanej w piśmie do beneficjenta, o którym mowa w pkt 3.3.a,
  - iii. w przypadku zaistnienia konieczności uzupełnienia przez beneficjenta przesłanych do kontroli dokumentów, 21 - dniowy termin, o którym mowa powyżej, liczony jest ponownie od czasu uzyskania wyjaśnień/uzupełnień. Wyznaczenie terminu na uzupełnienie dokumentacji należy do decyzji instytucji kontrolującej,
  - iv. informacja pokontrolna zawiera informację nt. stwierdzonych naruszeń, z uwzględnieniem popełnienia tych naruszeń przepisów ustawy Pzp, które mogą wywoływać skutki finansowe dla beneficjenta. W przypadku stwierdzenia naruszeń przepisów ustawy Pzp, które mogły mieć wpływ na wynik postępowania również informację o wystąpieniu do Prezesa UZP z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli doraźnej (jeśli instytucja kontrolująca uzna zasadność występowania z takim wnioskiem),
  - v. instytucja kontrolująca może również rozpocząć kontrolę w trakcie trwania postępowania odwoławczego jednak informacja pokontrolna w sprawie postępowania zostaje przekazana beneficjentowi po podpisaniu umowy z wykonawcą. W takim wypadku termin 21-dniowy, o którym mowa w pkt 3.3.c.ii, liczy się od dnia podpisania umowy,
  - vi. jeśli beneficjent nie wniósł zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej w sprawie dokumentacji przetargowej, w przypadku gdy zadania z zakresu kontroli procedur zawierania umów wykonuje IW, IW przekazuje IP kopię informacji pokontrolnej.
- 4) W przypadku kontroli **doraźnej**:
- a) instytucja kontrolująca powiadamia beneficjenta na piśmie o terminie i zakresie planowanej kontroli oraz wskazuje zakres dokumentów, które beneficjent jest zobowiązany przekazać oraz termin ich przekazania,
  - b) instytucja kontrolująca wydaje opinię w sprawie dokumentacji w terminie nie przekraczającym 21 dni od dnia otrzymania pełnej dokumentacji wskazanej w piśmie do beneficjenta, o którym mowa w pkt 3.4.a,

- c) postanowienia pkt 3.3.b.ii - viii stosuje się odpowiednio w przypadku przeprowadzenia kontroli doraźnej ex-ante, zaś pkt 3.3.c.ii – vi - w przypadku kontroli doraźnej ex-post,
- d) jeżeli instytucja kontrolująca poweźmie uzasadnioną wątpliwość, co do prawidłowości treści ogłoszenia o zamówieniu lub siwz przed wszczęciem danego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzi w trybie doraźnym kontrolę ex-ante zmierzającą do usunięcia ewentualnych nieprawidłowości lub w uzasadnionych przypadkach podejmuje inne działania weryfikujące służące wyeliminowaniu powstania nieprawidłowości, niezależnie od faktu planowanego przeprowadzenia kontroli ex-post.
- 5) Jeżeli sporządzenie informacji pokontrolnej w sprawie dokumentacji wymaga uzyskania dodatkowych wyjaśnień, polegających w szczególności na zasięgnięciu przez instytucję kontrolującą opinii prawnych, stanowiska innych organów i instytucji, bądź wyjaśnień ze strony kontrolowanego, termin, o którym mowa w pkt 3.b.ii oraz lit. c.ii, pkt 4 lit. b liczony jest ponownie od czasu uzyskania wyjaśnień bądź opinii (stanowiska).
- 6) Informacja pokontrolna instytucji kontrolującej zawiera informację nt. stwierdzonych naruszeń, z uwzględnieniem tych naruszeń, które mogą obejmować skutki finansowe dla beneficjenta, wymienione w dokumencie wskazanym w rozdz. 1 pkt 3 lit. b (*Taryfikator*) lub informację nt. braku występowania naruszeń. W informacji pokontrolnej należy wskazać w szczególności, że dane naruszenie wywołało potencjalną lub rzeczywistą szkodę w budżecie ogólnym UE i wskazać wysokość skutku finansowego dla beneficjenta w oparciu o art. 24 ust. 7 ustawy wdrożeniowej.
- 7) W przypadku umów dla zadań objętych projektem nie objętych zakresem stosowania ustawy Pzp dodatkowo, podczas kontroli na miejscu realizacji projektu, należy sprawdzić na próbie procedury zawierania umów o mniejszej wartości (vide lista sprawdzająca zawarta w załączniku nr 2 do *Zaleceń*). Opinię o prawidłowości udzielania wybranych do kontroli umów zamieszcza się w informacji pokontrolnej sporządzonej zgodnie z podrozdziałem 4.3 *Zaleceń*.
- 8) Kontrola jest przeprowadzana przez pracowników instytucji kontrolującej, w ramach pełnienia przez nich obowiązków służbowych. Instytucja kontrolująca może również zlecić w formie pisemnej przeprowadzenie kontroli przez podmiot zewnętrzny, zgodnie z zasadami określonymi w pkt 6 Rozdział 3 *Wytycznych w zakresie kontroli realizacji programów operacyjnych na lata 2014 - 2020*.

4 Rozdział – Kontrola zmian do umów (m.in aneksy, zamówienia udzielone w trybach niekonkurencyjnych)

4.1. Podrozdział 1 – Zakres kontroli

- 1) Kontrola musi zostać przeprowadzona w stosunku do 100% wydatków przedstawianych przez beneficjenta jako kwalifikowalne do rozliczenia we wnioskach o płatność, w szczególności będących wynikiem:
- a) zwiększenia wartości zamówienia na roboty budowlane w umowach przewidujących wynagrodzenie kosztorysowe wynikającego z likwidacji rozbieżności między projektem budowlanym a przedmiarem robót (kosztorysem).

Obowiązkowej ocenie nie podlegają wydatki dotyczące zwiększenia wartości zamówienia podstawowego, które stanowi normalną realizację warunków zamówienia podstawowego i nie wymaga zawarcia aneksu do umowy albo udzielania nowego zamówienia, w tym wydatki wynikające z zastosowania mechanizmu kosztorysowego wynagrodzenia wykonawcy i ostatecznego obliczenia go na podstawie obmiaru faktycznie wykonanych robót, rozumianego jako rozliczenie obmiarowe.

- b) zwiększenia wartości umowy będącego skutkiem zawarcia zmiany umowy (aneksu) w zakresie zmiany obowiązujących przepisów (dotyczy zmiany umów, do których stosuje się przepisy ustawy Pzp oraz zmiany umów, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp),
- c) zmian do umów (aneksów) w zakresie wprowadzenia robót zamiennych, które prowadzą do zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy (w przypadku umów zawieranych na podstawie ustawy Pzp oraz w przypadku umów, do których nie ma zastosowania ustawa Pzp),
- d) zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy wynikającego z działania komisji rozjemczych lub arbitrażu oraz z wszelkich ugód, w tym ugód zawartych przed sądem i zatwierdzonych przez sąd,
- e) wprowadzenia robót zamiennych w ramach umów z wynagrodzeniem ryczałtowym, w których w SIWZ ani w ogłoszeniu o zamówieniu (lub odpowiednio – w warunkach przetargu w przypadku umów, do których nie stosuje się ustawy Pzp) nie przewidziano możliwości zmiany umowy w zakresie ceny,
- f) wprowadzenia robót zamiennych w ramach umów z wynagrodzeniem ryczałtowym w przypadku zmiany parametrów funkcjonalno-użytkowych w kontraktach opisywanych za pomocą Programu Funkcjonalno-Użytkowego (PFU),
- g) zwiększenia wynagrodzenia wykonawcy wynikającego z wprowadzenia robót zamiennych w ramach umów z wynagrodzeniem ryczałtowym, w których w SIWZ lub w ogłoszeniu o zamówieniu (lub odpowiednio – w warunkach przetargu w przypadku umów, do których nie stosuje się ustawy Pzp) przewidziano elementy rozliczane kosztorysowo,
- h) zamówień udzielanych w trybie z wolnej ręki na podstawie art. 67 ust. 1 ustawy Pzp¹⁹ albo art. 214 ustawy PZP²⁰ albo art. 134 ust. 6 ustawy Pzp²¹ albo art. 388 ustawy PZP²² oraz w trybie negocjacji bez ogłoszenia na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy Pzp²³ albo art. 209 ustawy PZP²⁴ albo art. 134 ust. 5 ustawy Pzp²⁵ albo art. 386 ustawy PZP²⁶,
- i) zamówień udzielanych w przypadku, gdy zachodzą przesłanki analogiczne do przesłanek o których mowa w art. 67 ustawy Pzp²⁷ albo art. 214 ustawy PZP²⁸, a w

---

¹⁹ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

²⁰ Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

²¹ Patrz: przypis nr 15

²² Patrz: przypis nr 16

²³ Patrz: przypis nr 15

²⁴ Patrz: przypis nr 16

²⁵ Patrz: przypis nr 15

²⁶ Patrz: przypis nr 16

²⁷ Patrz: przypis nr 15

²⁸ Patrz: przypis nr 16

przypadku zamówień, których przedmiot obejmuje zamówienia sektorowe w rozumieniu art. 132 ustawy Pzp²⁹ albo art. 5 ustawy PZP³⁰, w przypadku gdy zachodzą przesłanki analogiczne do przesłanek o których mowa w art. 134 ust. 6 ustawy Pzp³¹ albo art. 386 ustawy PZP³².

- 2) Obligatoryjnej kontroli zmian do umów (aneksów) nie podlegają zmiany dotyczące umów do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp a których wartość zamówienia nie przekracza kwoty 50 000,- PLN netto³³.
- 3) Wydatki planowane przez beneficjenta do rozliczenia we wniosku o płatność i poniesione w sytuacjach, o których mowa w pkt 1 podlegają obligatoryjnej kontroli w trybie doraźnym przez instytucję kontrolującą przed rozliczeniem tych wydatków we wniosku o płatność (**obligatoryjna kontrola przed zatwierdzeniem wniosku o płatność**).
- 4) Instytucja kontrolująca może podjąć decyzję o tymczasowym wyłączeniu części wydatków z wniosku beneficjenta o płatność pośrednią, zgodnie z zasadami korygowania wydatków określonymi w odrębnych dokumentach, w przypadku, gdyby kontrola wstrzymywała możliwość jego zatwierdzenia. W przypadku wniosku o płatność końcową nie ma możliwości tymczasowego wyłączenia wydatków.
- 5) Instytucja kontrolująca weryfikuje przekazaną dokumentację równoległe z kontrolą wniosku o płatność, z zastrzeżeniem Podrozdziału 4.4.
- 6) Instytucja kontrolująca weryfikuje, czy dokumentacja przekazana przez beneficjenta zawiera uzasadnienie faktyczne i prawne poniesienia wydatku.
- 7) Instytucja kontrolująca przekazuje informację pokontrolną w formie pisemnej do beneficjenta w terminie nie przekraczającym 21 dni od dnia otrzymania dokumentacji. Informacja pokontrolna powinna zawierać informacje czy w odniesieniu do wydatków objętych wnioskiem możliwe jest spełnienie wymogów odnośnie kwalifikowalności wydatków, czy też wydatki te nie będą uznane za kwalifikowalne oraz uzasadnienie faktyczne i prawne.
- 8) W przypadku zaistnienia konieczności uzupełnienia przez beneficjenta przesłanych do kontroli dokumentów 21 - dniowy termin, o którym mowa w pkt 6, liczony jest ponownie od czasu uzyskania wyjaśnień/uzupełnień. Wyznaczenie terminu na uzupełnienie dokumentacji należy do decyzji instytucji kontrolującej.
- 9) Jeżeli sporządzenie informacji pokontrolnej wymaga uzyskania dodatkowych wyjaśnień, polegających w szczególności na zasięgnięciu przez instytucję kontrolującą opinii prawnych, stanowiska innych organów i instytucji, bądź wyjaśnień ze strony kontrolowanego, termin, o którym mowa w pkt 6 liczony jest ponownie od czasu uzyskania wyjaśnień bądź opinii (stanowiska).
- 10) Do wydanej informacji pokontrolnej beneficjent może zgłosić pisemne zastrzeżenia wraz z uzasadnieniem. Zastrzeżenia należy przekazać instytucji kontrolującej w terminie 14 dni

---

²⁹ Patrz: przypis nr 15

³⁰ Patrz: przypis nr 16

³¹ Patrz: przypis nr 15

³² Patrz: przypis nr 16

³³ Zamówienia udzielane wg zasad określonych w pkt 6.5.2 Wytucznych w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020

od dnia otrzymania informacji pokontrolnej. W takim wypadku dokumentacja podlega ponownej weryfikacji. Ponowna weryfikacja kończy się wydaniem przez instytucję kontrolującą, w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń beneficjenta, opinii zawierającej informację w sprawie kwalifikowalności wydatków.

4.2. Podrozdział 2 - Udzielanie zamówień w trybach niekonkurencyjnych

- 1) Instytucja kontrolująca weryfikuje, czy protokół zawiera pełne uzasadnienie faktyczne i prawne dla zastosowania trybu niekonkurencyjnego. Brak uzasadnienia dla którejkolwiek z przesłanek rozumiane jako faktyczne niespełnienie którejkolwiek z przesłanek udzielenia zamówienia w ww. trybie niekonkurencyjnym skutkuje uznaniem wydatków za niekwalifikowalne. W przypadku faktycznego spełnienia wszystkich przesłanek określonych dla danego trybu, mimo wystąpienia formalnych braków w przedstawieniu pisemnego uzasadnienia, wydatki mogą być uznane za kwalifikowalne pod warunkiem uzupełnienia uzasadnienia przez beneficjenta.
- 2) Instytucja kontrolująca może w wyjątkowych przypadkach zezwolić na przedstawienie przez Beneficjenta innych dokumentów zawierających uzasadnienie faktyczne i prawne zastosowania trybu niekonkurencyjnego, sporządzone nie później niż w dacie sporządzenia protokołu postępowania.
- 3) Na podstawie protokołu z udzielenia zamówienia instytucja kontrolująca dokonuje weryfikacji, czy zostały spełnione wszystkie przesłanki określone w ustawie Pzp dla zastosowania danego trybu niekonkurencyjnego. W celu weryfikacji zgodności wydatków z ustawą Pzp instytucja kontrolująca stosuje wzór listy sprawdzającej określonej w **Załączniku nr 1b** do *Zaleceń*.
- 4) Do kontroli zamówień udzielonych z zastosowaniem trybów niekonkurencyjnych odpowiednie zastosowanie mają postanowienia zawarte w pkt 7-10 Podrozdziału 4.1.

4.3. Podrozdział 3 - Kontrola na wniosek beneficjenta

- 1) Z uwagi na funkcję prewencyjną oraz możliwość skorygowania popełnionych błędów i uniknięcia ewentualnych negatywnych skutków kontroli, zaleca się aby kontrola wydatków poniesionych w sytuacjach, o których mowa w pkt 1 lit. a-c, e-j Podrozdziału 4.1, prowadzona była na etapie przed udzieleniem zamówienia.
- 2) W celu usprawnienia procesu weryfikacji wydatków, o których mowa w pkt 1 Podrozdziału 4.1, dopuszcza się możliwość ich weryfikacji na odrębny wniosek beneficjenta lub w uzasadnionych przypadkach bez uprzedniego wniosku, przed włączeniem wydatków do wniosku o płatność. Wzór formularza wniosku stanowi **Załącznik nr 1c** do *Zaleceń*. Do kontroli wydatków poniesionych w sytuacjach, o których mowa w pkt 1 Podrozdziału 4.1 odpowiednie zastosowanie mają postanowienia zawarte w pkt 7-10 Podrozdziału 4.1.

4.4. Podrozdział 4 – Pozostałe przypadki wszczęcia kontroli

- 1) W pozostałych przypadkach, niewymienionych w pkt 1 Podrozdziału 4.1, kontrola dotyczy zawartych aneksów (kontrola ex-post), jest prowadzona w trybie doraźnym i obejmuje wybraną próbę aneksów:
  - a) w przypadku umów, do których stosuje się ustawę Pzp, kontrola obejmuje w szczególności spełnienie przesłanek określonych w art. 144 ustawy Pzp³⁴ albo art. 454 ustawy PZP³⁵ oraz zgodność zakresu aneksu z zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu oraz umowie o dofinansowanie projektu, jak również zgodność z zasadami kwalifikowania wydatków obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020,
  - b) w przypadku umów, do których nie stosuje się ustawy Pzp³⁶ kontrola odbywa się pod względem zgodności przedmiotu aneksu z zakresem przedsięwzięcia określonym we wniosku o dofinansowanie lub decyzji o dofinansowaniu oraz umowie o dofinansowanie projektu, jak również zgodności z zasadami kwalifikowania wydatków obowiązującymi dla POIiŚ 2014-2020.
- 2) Kontrola dotyczy **próby** zawartych aneksów określanej zgodnie z pkt 2 i 3 Sekcji 5.5.3 *Zaleceń*.
- 3) Przebieg postępowania:
  - a) beneficjent przygotowuje i niezwłocznie przesyła do instytucji kontrolującej zawarty aneks wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym dla zmiany umowy. Uzasadnienie prawne nie jest wymagane w przypadku umów, do których nie stosuje się ustawy Pzp,
  - b) instytucja kontrolująca opiniuje zawarty aneks w terminie 21 dni od dnia otrzymania wymaganych dokumentów i przekazuje informację pokontrolną beneficjentowi,
  - c) w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej, beneficjent może zgłosić uzasadnione zastrzeżenia do instytucji kontrolującej. W takim wypadku aneks podlega ponownej weryfikacji, zgodnie z lit. d,
  - d) w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń beneficjenta instytucja kontrolująca dokonuje ponownej weryfikacji aneksu, która dotyczy wyłącznie elementów spornych. Ponowna weryfikacja kończy się wydaniem ostatecznej informacji pokontrolnej przez instytucję kontrolującą w sprawie aneksu, która zawiera informację nt. stwierdzonych naruszeń lub ich braku. Negatywna opinia w sprawie aneksu może być podstawą do stwierdzenia przez instytucję kontrolującą wystąpienia nieprawidłowości i ustalenia obejmującego skutki finansowe dla beneficjenta.

5 Rozdział – Tryb wnoszenia przez beneficjenta zastrzeżeń do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej instytucji kontrolującej

- 1) W przypadku nieuwzględnienia ustaleń instytucji kontrolującej zawartych w informacji pokontrolnej wydanej w wyniku kontroli **ex-ante**, beneficjent przekazuje pisemne

³⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 1843)

³⁵ Ustawa z dnia 19 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (tekst pierwotny: Dz.U. z 2019 r. poz. 2019)

³⁶ Patrz: zarówno przypis nr 30 jak i przypis nr 31

zastrzeżenia wraz z podaniem uzasadnienia, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej. W takim przypadku procedura zawierania umowy podlega ponownej weryfikacji, zgodnie z pkt 4 i 5.

- 2) Fakt nieuwzględnienia przez beneficjenta ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej wydanej w wyniku kontroli ex-ante może zostać również stwierdzony przez instytucję kontrolującą, na podstawie dokumentacji przekazanej przez beneficjenta, zgodnie z pkt 3.b.vi Rozdziału 3. W przypadku stwierdzenia przez instytucję kontrolującą, iż beneficjent nie usunął bądź nie zmienił tych postanowień w dokumentacji przetargowej, które wpływają na uznanie wydatków za niekwalifikowalne, postępowanie o udzielenie zamówienia podlega ponownej weryfikacji, zgodnie z pkt 4 i 5.
- 3) W przypadku kontroli prowadzonej **ex-post**, beneficjent, w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji pokontrolnej, może zgłosić uzasadnione zastrzeżenia do ustaleń zawartych w informacji pokontrolnej instytucji kontrolującej. W takim wypadku procedura zawierania umowy podlega ponownej weryfikacji, zgodnie z pkt 4 i 5.
- 4) Ponowna weryfikacja obejmuje wyłącznie sporne elementy procedury zawierania umowy. W przypadku umów, które podlegają zarówno kontroli ex-ante oraz ex-post ponowna weryfikacja może być zapewniona w ramach kontroli ex-post.
- 5) Ponowna weryfikacja kończy się wydaniem przez instytucję kontrolującą informacji pokontrolnej w terminie 14 dni od dnia otrzymania zastrzeżeń beneficjenta wraz z uzasadnieniem. Jeżeli zadania z zakresu kontroli procedur zawierania umów wykonuje IW, niezwłocznie po przekazaniu beneficjentowi informacji pokontrolnej, IW przekazuje jej kopię IP.
- 6) Informacja pokontrolna zawiera informację nt. stwierdzonych naruszeń, z uwzględnieniem tych naruszeń, które mogą obejmować skutki finansowe dla beneficjenta, wymienione w dokumencie wskazanym w rozdz. 1 pkt 3 lit. b (*Taryfikator*) lub informację nt. braku występowania naruszeń. W informacji pokontrolnej należy wskazać w szczególności, że dane naruszenie wywołało potencjalną lub rzeczywistą szkodę w budżecie ogólnym UE i wskazać wysokość skutku finansowego dla beneficjenta w oparciu o art. 24 ust. 7 ustawy wdrożeniowej.
- 7) W przypadku podtrzymania przez instytucję kontrolującą ustalenia o występowaniu naruszeń przepisów ustawy Pzp, które mogły mieć wpływ na wynik postępowania, opinia zawiera również informację o wystąpieniu do Prezesa UZP z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli doraźnej postępowania (jeśli instytucja kontrolująca uzna zasadność występowania z takim wnioskiem).
- 8) W przypadku, o którym mowa w pkt 7, należy zawiesić kontrolę i sporządzić wniosek o przeprowadzenie kontroli doraźnej przez Prezesa UZP, zgodnie z trybem określonym poniżej w pkt 9 lub 10. O zawieszeniu kontroli instytucja kontrolująca niezwłocznie powiadamia beneficjenta wraz z podaniem przyczyny zawieszenia.
- 9) Jeżeli zadania z zakresu kontroli umów zostały powierzone IW, IW sporządza projekt wniosku o wszczęcie kontroli wraz z uzasadnieniem faktycznym i prawnym i przekazuje go do weryfikacji przez IP, zgodnie z trybem określonym w Rozdziale 6.
- 10) Jeżeli zadania z zakresu kontroli procedur zawierania umów wykonuje IP, na podstawie pkt 1 Rozdział 6 w zw. z pkt 3 Podsekcji 2.5.1 *Zaleceń*, IP przekazuje wniosek

o przeprowadzenie kontroli doraźnej przez Prezesa UZP.

6 Rozdział – Wniosek o kontrolę doraźną Prezesa UZP

- 1) W przypadku powzięcia uzasadnionego podejrzenia, że w postępowaniu doszło do naruszenia przepisów ustawy Pzp mogącego mieć wpływ na jego wynik, IP może wystąpić do Prezesa UZP z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli doraźnej, zgodnie z pkt 3 Podsekcji 2.5.1 *Zaleceń*.
- 2) Jeżeli IP przekazała zadania z zakresu kontroli umów IW, w przypadku stwierdzenia przez IW naruszeń przepisów ustawy Pzp, które mogły mieć wpływ na wynik postępowania, IW sporządza projekt wniosku o przeprowadzenie kontroli doraźnej przez Prezesa UZP wraz z uzasadnieniem prawnym i faktycznym i przekazuje podpisany projekt wniosku do IP. IP weryfikuje wniosek w terminie 14 dni od dnia jego otrzymania, i jeżeli uzna jego zasadność, przekazuje do Prezesa UZP wraz z własną opinią.
- 3) W takim przypadku kontrola prowadzona przez IW/IP ulega zawieszeniu do czasu otrzymania wyniku kontroli doraźnej przez Prezesa UZP albo otrzymania wyniku postępowania wyjaśniającego Prezesa UZP.
- 4) Po otrzymaniu wyniku kontroli Prezesa UZP, IW/IP kontynuuje kontrolę i dokonuje w jej toku wyłącznie analizy wskazanych przez Prezesa UZP naruszeń przepisów ustawy Pzp pod kątem stwierdzenia, czy są one naruszeniami wywołującymi skutki finansowe. W toku kontroli IW/IP nie może dokonać zmiany ustaleń kontroli Prezesa UZP. W przypadku stwierdzenia że naruszenia te wywołują skutki finansowe, w terminie 14 dni od dnia otrzymania wyniku kontroli od Prezesa UZP, IW/IP sporządza i przekazuje beneficjentowi informację o wyniku kontroli wraz z opinią zawierającą ustalenia obejmujące skutki finansowe dla beneficjenta.
- 5) Postanowienia niniejszego Podrozdziału mają odpowiednie zastosowanie w przypadku, gdy konieczność zwrócenia się z wnioskiem o przeprowadzenie kontroli doraźnej przez Prezesa UZP zaistniała podczas kontroli procedur zawierania umów prowadzonej w ramach kontroli na miejscu realizacji projektu (zgodnie z pkt 3 Podsekcji 2.5.1 *Zaleceń*).